

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТОК
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

H74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Михайлочко Т.А.
здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності 013 «Початкова освіта»
Мукачівський державний університет
Науковий керівник:
д.п.н., професор Товканець Г.В.

ЕКОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА І ЕКОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ЗМІСТІ ДОСЛІДНИЦЬКО-ПОШУКОВОЇ РОБОТИ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Зміст екологічної освіти і виховання, шляхи та способи їх реалізації у освітньому процесі початкової школи визначаються загально визнаними міжнародною співдружністю принципами з урахуванням як глобальних, так і національних тенденцій розвитку педагогічної науки, освіти і культури. Найбільш цілісне методологічне трактування ряду принципів положень екологічної освіти та виховання належить З. Запорожану та І. Звереву. Ученими обґрунтовано ряд теоретичних положень екологічної освіти та виховання, провідними ідеями яких є єдність екологічної освіти з вихованням і політехнічною освітою, урахування міжпредметних зв'язків, краснавчого підходу у вивченні природи, науковості й доступності матеріалу, що вивчається тощо.

Так, З. Запорожан зазначає, що мета екологічної освіти (формування екологічної культури особистості) досягається шляхом розв'язання низки освітніх завдань [1] (Рис. 1.). Різні погляди на тлумачення екологічної компетентності засвідчують, що і визначення цього поняття розглядається з різних точок зору. Екологічна освіта – це забезпечення учнів знаннями, формування умінь і навичок самостійно їх застосовувати на уроках та у позанавчальній екологічній діяльності, у новій ситуації.

Особистісними результатами стають їхня здатність самостійно здійснювати вибір, відповідати за власні дії та вчинки, вироблення основ екологічно грамотної поведінки, особистісне зростання та розвиток в умовах соціально-значущої діяльності щодо покращення стану навколишнього середовища. Метапредметними результатами стають формування здатності розуміти навчальне завдання, планувати свою екологічну діяльність, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами, будувати міркування.

Такі дослідники, як Н. Пустовіт, Л. Руденко О Пруцакова [4], О. Савченко [5], С.Шмалеей [6] розглядали компетентності як потенційні психологічні новоутворення (знання, уявлення, алгоритми дій, системи цінностей та відносин), які виявляються діяльними проявами, як «безперервний процес навчання, виховання та розвитку особистості, спрямований на формування системи наукових та практичних знань, умінь та навичок, ціннісних орієнтацій, поведінки та діяльності, що забезпечують відповідальне ставлення до навколишнього природного середовища та здоров'ю». С. Шмалей [6] передбачала, що важливим аспектом у формуванні екологічної компетентності є насамперед виховання особистості, для якої характерним є не лише екологічні знання, вміння та навички, а й яка поважатиме цінність іншої людини, яка

здатна до прояву гуманних почуттів таких як доброта, чуйність, любов і співчуття, що забезпечує формування екологічної культури .Д.Руденко, О.Л. Пруцакова [4] вважали, що екологічна компетенція - це інтеграція знань про природне навколишнє середовище, а також умінь екологічно грамотно діяти в конкретних життєвих ситуаціях. С. Шмалей [6] під екологічною компетенцією розуміла інтеграцію знань та умінь у сфері екології та морального ставлення до природи, екологічно значущих особистісних якостей таких, як гуманність, емпатійність, ощадливість, відповідальність за результати своєї екологічної діяльності.

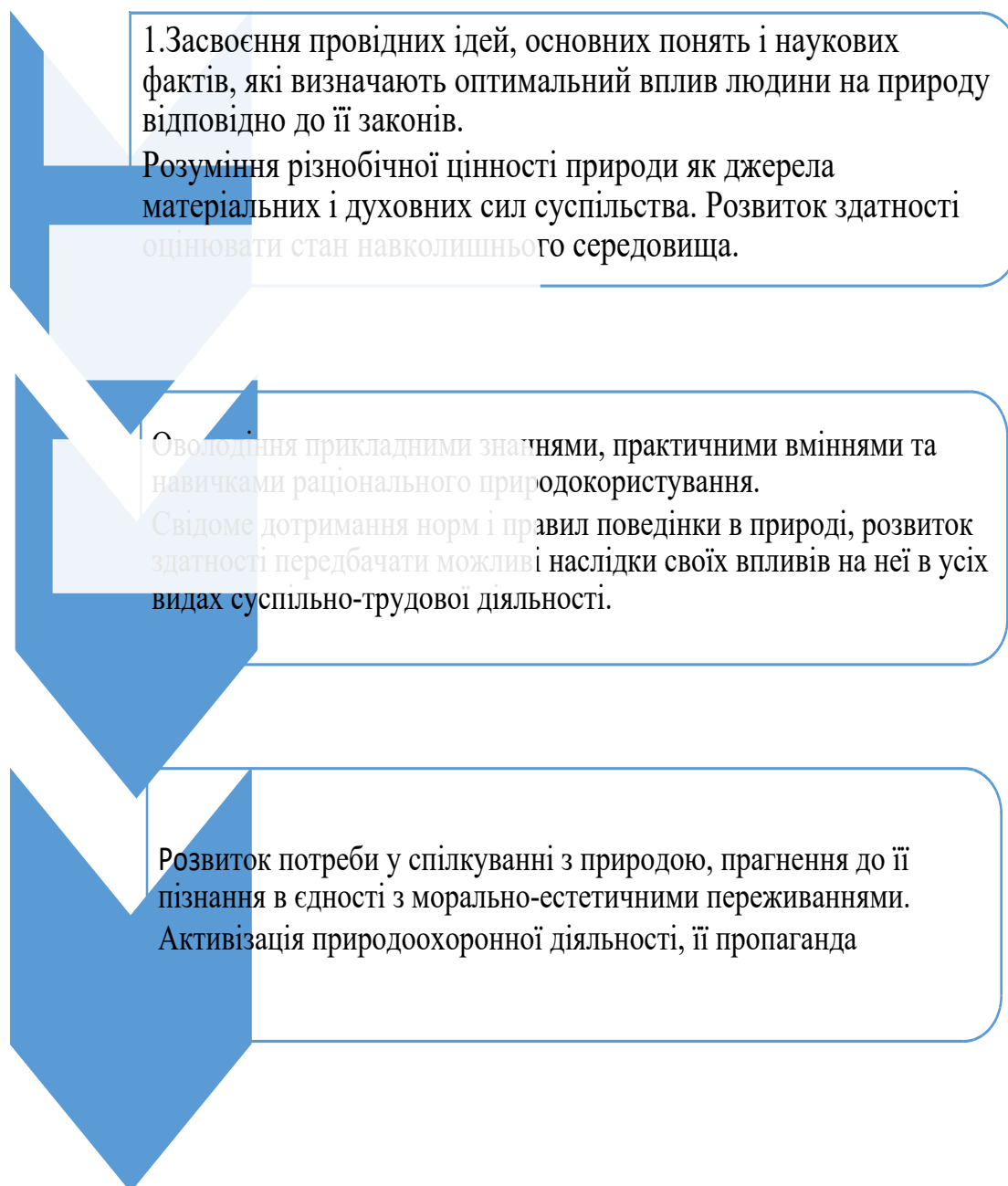

Рис. 1.Освітні завдання для досягнення мети екологічної культури.

Екологічна культура визначається як сукупність соціально та особистісно обумовлених форм повсякденної поведінки у ситуаціях безпосередньої та

опосередкованої взаємодії з природою, у яких знаходять зовнішнє вираження екологічні цінності і екологічні компетентності особистості.

Таким чином, у дослідницько-пошуковій діяльності учнів початкової школи реалізується зміст екологічної освіти, що впливає на формування екологічної культури і екологічної компетентності.

Список використаних джерел:

1. Запорожан З. Є. Екологія в початковій школі. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, 2005. 252 с

2. Михайлочко Т. А., Товканець Г.В. Розвиток дослідницьких компетентностей здобувачів початкової освіти у процесі позаурочної роботи. Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів: збірник тез доповідей за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції (18-19 травня 2023 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2023. С. 104 – 105.

3. Пустовіт Г.П. Теоретико-методичні основи екологічної освіти та виховання учнів 1-9 класів у позашкільних навчальних закладах : монографія. Луганськ : Альма-матер, 2004. 540 с.

4. Пустовіт Н. А., Пруцакова О. Л., Руденко Л. Д., Колонькова О. О. Формування екологічної компетентності школярів: наук.-метод. посібник. К.: «Педагогічна думка», 2008. 64 с. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи : підручник для студентів педагогічних факультетів. К.: Генеза, 1999. 368 с.

5. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи : підручник для студентів

6. Шмалей С. В. Система екологічної освіти в загальноосвітній школі в процесі вивчення предметів природничо-наукового циклу: автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.01. Київ, 2005. 44 с.

Мороз М.В.

здобувачка бакалаврського рівня вищої освіти
спеціальності 013 «Початкова освіта»

Мукачівський державний університет

Науковий керівник:

доктор пед. наук, проф. Товканець Г.В.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВИХОВНОЇ РОБОТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Правове виховання — виховна діяльність школи, сім'ї, правоохоронних органів, спрямована на формування правової свідомості та навичок і звичок правомірної поведінки школярів.

Проблема правового виховання отримала серйозну теоретичну розробку у вітчизняній юридичній науці з середини ХХ ст., тому основні праці по правовому вихованню припадають саме на радянський період.

Удосконалення звуковимови в учнів першого класу.....	
Михайлочко Т. А., Товканець Г.В. Екологічна культура і екологічна компетентність у змісті дослідницько-пошукової роботи учнів початкових класів.....	59
Мороз М.В., Товканець Г.В. Особливості правовиховної роботи в початковій школі.....	61
Мурник Ю. С., Пасько К. М. Психолого-педагогічні рекомендації щодо подолання інтернет-залежності у юнацькому віці.....	66
М'якоткіна Ю. С., Товканець Г. В. Педагогічна співпраця вчителя початкових класів з батьками учнів засобами мобільної комунікації.....	67
Недосека І. Р., Майборода І. Е. формування творчих здібностей молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва.....	69
Недосека І. Р., Товканець Г. В. Формування мовленнєвої компетентності здобувачів початкової освіти як педагогічна проблема.....	71
Недосека І. Р., Хома О. М. Урок письма у букварний період навчання грамоти.....	73
Нестерук А. А., Майборода І. Е. Народна іграшка як засіб формування національної свідомості молодших школярів.....	75
Нестерук А. А., Товканець Г. В. Розвиток естетичного смаку учнів початкових класів у процесі виховної діяльності.....	76
Олексій Д. Р., Фенчак Л. М. Пошуково-дослідницька діяльність в початковій школі як потужний інструмент розвитку учня.....	78

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>